

Alþingi
Erindi nr. P 127/2217
komudagur 22.5.2007

Nautgripærktarfélag Íslands, Lundi, 311 Borgarnes. Sími 4351417 Netfang: lundur@aknet.is

Landbúnaðarnefnd Alþingis.
Frá Nautgripærktarfélagi Íslands.

Efni: Umsögn um tillögu til þingsályktunar um endurskoðun laga um innflutning dýra.

Nautgripærktarfélagi Íslands hefur borist til umsagnar tillaga til þingsályktunarum endurskoðun laga um innflutning dýra. Vegna þessarar tillögu vill NRFÍ koma eftirfarandi á framfæri:

- a. Full ástæða er til að taka til endurskoðunar lög um innflutning dýra þannig að þau samræmist nútímaviðhorfum í búfjárrækt og viðskiptum. Jafnframt er nauðsynlegt að setja lög um verndun íslenskra búfjárstofna. Þessu tvennu má hins vegar ekki blanda saman. Tilgangur laga um innflutning ætti annars vegar að vera að leggja línurnar varðandi smitvarnir við innflutning erfðaefnis, hins vegar að koma í veg fyrir innflutning kynja sem augljóslega eiga hingað ekkert erindi, s.s. kyn sem eru umdeild vegna dýravelferðar. Ákvæði um vernd íslenskra búfjárstofna ættu hins vegar heima í sér lögum eða sem hluti af búnaðarlögum.
- b. NRFÍ telur í ljósi góðrar stöðu búfjárstofna hvað snertir smitsjúkdóma, eðlilegt að gera strangar kröfur til sóttvarna við veitingu leyfa til innflutnings erfðaefnis. Jafnframt er á það bent að sóttvarnarkröfur hér í þessum efnum eru líklega þær ströngustu í heiminum. Minnt er á að síðan innflutningur dýra var heimilaður gegnum Hríseyjarstöðina er ekki vitað til að smit hafi borist með honum, á sama tíma hafa hins vegar smitnæmar dýrapestir borist með fólki og á annan hátt.
- c. Gæta verður þess við endurskoðun laga um innflutning að þau valdi ekki mismunun milli búgreina sem eiga í samkeppni. Eigi að nýta innflutningslög af fullum þunga til að vernda búfjárstofna býður það heim þeirri hættu að búgreinum sé mismunað eftir því hvort fyrir eru í landinu gamlir stofnar sem búgreinin notar sér.
- d. Óhæfilega ströng innflutningslög mega ekki koma í veg fyrir að hægt sé að bregðast við aukinni samkeppni við innfluttar afurðir. Í því sambandi er á það minnt að innflutningur landbúnaðarafurða er í flestum tilvikum leyfður en lagðir á hann verulegir innflutningstollar. Yfirstandandi WTO-viðræður kunna að leiða til þess að kúabændur þurfi að lækka verð á afurðum sínum um 10-20 % innan fárra ára vegna minnkandi tollverndar og minni innanlandsstuðnings sem eru markmið viðræðnanna. Það gengur ekki upp að banna innflutning hagkvæmari kynja en leyfa innflutning afurða þeirra og þar með samkeppni þeirra við hin gömlu kyn.

- e. Ríó-sáttmálinn er undirritaður af íslenskum stjórnvöldum og framkvæmd hans því á þeirra ábyrgð. Uppfylling hans hvað snertir verndun gamalla búfjárkynja með því að loka á allan innflutning annarra kynja gæti í versta falli þýtt að verið væri að fórna við komandi búgreinum að mestu leyti.
- f. Auknar „kröfur til rökstuðning fyrir hugsanlegum ábata af innflutningi” eru vafasamar enda í mörgum tilvikum ómögulegt að sýna óyggjandi fram á hagkvæmni fyrir en að innflutningi loknum. Má í því sambandi minna á að í undanfarandi umræðu um innflutning fósturvísu úr kúm virðist ítarlegur rökstuðningur, svo sem frá frá Rannsóknastofnun landbúnaðarins og Hagþjónustu landbúnaðarins fyrir hagkvæmni innflutnings ekki hafa slegið á efasemdir þar um.
- g. Ekki er að fullu ljóst hvað átt er við með “verndunarmati” sem fjallað er um í 4. tölulið greinargerðar, og orðið finnst ekki í tiltækum orðabókum. Af greinargerðinni verður þó helst ráðið að tilgangur þess sé ekki hvað síst sá að gera hugsanlegan innflutning svo dýran að af honum geti tæpast orðið. Líklega er þó jafnframt átt við einhvers konar samsvörun við umhverfismat, þar sem reynt væri að gera sé grein fyrir væntanlegum áhrifum innflutts kyns á Íslenska kúakynið. NRFÍ telur ljóst að verði af innflutningi nýs mjólkurkúakyns séu miklar líkur á að það íslenska verði undir í samkeppninni. Jafnframt er ljóst að innlend mjólkurframleiðsla kann í framtíðinni að lenda undir í samkeppninni við innflutning (sbr. d-lið) . Því er nauðsynlegt, hvort sem af innflutningi verður einhvern tímann eða ekki, að hafa tiltæka verndunaráætlun fyrir íslensku kúna, sem og önnur gömul búfjárkyn.
- h. Reglur ættu að sjálfsögðu að vera skýrar um ábyrgð vegna hugsanlegra sjúkdóma eða erfðagalla sem fylgt gætu innflutningi. Grundvallaratriði er þó að samræmi sé í lögum og reglum. Afar ólíklegt er að sjúkdómar geti borist með innflutningi fósturvísu, enda engin dæmi þess þekkt í heiminum. Hins vegar eru vel þekkt dæmi um smit með fólki (sbr. hrossapestina, hringskyrfi í nautgripum) án þess nokkur væri dreginn til ábyrgðar, en jafnræði gagnvart lögum er hornsteinn í okkar réttarkerfi. Vel þekkt dæmi eru um erfðagalla sem leynast í íslenskum búfjárkynjum og valda stundum skaða, án þess nokkur sé dreginn til ábyrgðar fyrir að selja eða dreifa gripum eða erfðaeftni sem bera slíka galla. Í þessum efnum verður að gera kröfur um jafnræði hvort sem erfðaeftni er upp runnið héraðs eða erlendis.

- i. Við endurskoðun laga um innflutning ber að gæta þess að þau stangist ekki á við alþjóðasamninga um viðskipti, þ.e. flokkist ekki undir óréttmætar viðskiptahömlur. Þá má benda hugsanlegum fylgjendum ESB-aðildar á að við inngöngu í ESB myndu sérstök lög um innflutning dýra falla úr gildi og innflutningur einungis verða háður samevrópskum heilbrigðisreglum.

Óski landbúnaðarnefnd Alþingis eftir frekari upplýsingum varðandi það sem hér kemur fram er NRFÍ reiðubúið að verða við því eftir því sem kostur er.

Lundi, 22.mai 2002, fyrir hönd NRFÍ,

Jón Gíslason.